

To utøvere kaster lys over Grieg.

En svulstig og en nøktern

Cd klassisk

Nils Anders

Mortensen (klaver)
Im Freien
Verk av Grieg,
Debussy og
Bartok

Løfter en og en tråd
i variasjonsverket

Henning Kraggerud (fiolin), Tromsø kammerorkester

Grieg Three Concerti for Violin and Chamber Orchestra. Based on the sonatas for violin and piano

Mer nasjonalromantisk enn
Grieg selv la opp til

Med sine små og lyriske former, sin nasjonalromantikk og særegne tonespråk har Edvard Grieg vunnet en hel verden. Grieg er norske fjell og fjorder – men også en unik stemme. I sin siste utgivelse har Henning Kraggerud, sammen med Bernt Simen Lund, arrangert de tre fiolinsonatene for orkester. Han utforsker med det hva som skjer når man gjør Griegs musikk større enn komponisten selv la opp til.

Resultatet blir Grieg på sitt mest nasjonalromantiske, med rund og svulstig strykerklang. Orkestreringsarbeidet er solid. Arbeidet til Tromsø kammerorkester er mer diskutabelt. Det hender de låter mer bastante og ufrie enn Kraggerud initierer i sitt florlette, intuitive spill.

Spørsmålet er uansett om verket har bruk for forsterkingen av det romantiske som følger utbyggingen av format og Kraggeruds kunstneriske valg. Det er nok et spørsmål om smak.

Men der Kraggerud behersker det romantiske finere enn mange, blir det for denne anmelderen vel lite motstand når det fra starten så svulsti-

ge uttrykket krydres med like svulstige virkemidler. Alt i dette verket blir en forstørrelse av det som var der før. Det lyriske blir mer lyrisk, den melodramatiske åpningen av tredje sonaten blir ekstra heftig, og Grieg selv plasseres med det i en nasjonalhistorisk ramme, trolig mer historisk enn han ville ønsket selv.

Åpner rammen

For meg blir det mer interessant når Grieg leses med et kritisk blikk. Et eksempel er Ingrid og Åshild Breie Nyhuss tolkning av Griegs lyriske stykker (2007), slik de kunne høres ut om de folkemusikalske slåttene var mer nøyaktig tegnet ned. Det blir interessant når utøverne går i dialog med Griegs egne tolkninger av musikken sin, slik Sigurd Slåttebrekk har gjort i sin banebrytende *Chasing the butterfly* (2010).

Nils Anders Mortensens taping av *Ballade i g-moll* har noe av dette friske ved seg. Prosjektet hans er ingen historisk forskning eller omskriving av verket, men ved å koble balladen med øyeblikksorienterte verk av Bartoks og Debussy, peker han på at verket kan tolkes mer som et bilde enn som en fortelling.

Med det som utgangspunkt blir Mortensen en betrakter. Ikke at han spiller distansert. Men til forskjell fra Kraggeruds intenst følte utøverholdning, er tilnærmingen her å holde verket opp for oss, og forstørre ulike elementer, et om gangen. Mortensen arbeider ikke retorisk for å fylle hele frasen, men plukker opp en og en tråd i variasjonsverket. Særlig fascinerende blir en av hurtigvariasjonene som klinger kaldt og maskinelt, så Grieg blir frigjort både fra det lyriske og svulstige.

Å tolke Grieg kan peke både fremover og bakover i tid. For nysgjerrige anbefales Mortensens utgivelse – som åpner og utvider rammen for hva Grieg kan være.

Ida Habbestad

Sonys styreformann, Jack Tretton, langet ut mot Microsoft under p
MCNEW

Giganter. Natt til tirsdag fikk spilljo kloden overvære to sjeldne begiven av en helt ny Xbox – og en helt ny I

Kamp på tørre

Kommentar Joacim Lund

J Kommentator

– Ingen kommer til å kjøpe den nye Xbox-en, da mannen i grensekontrollen da jeg kom til Los Angeles for noen dager siden, og han skjønte at jeg kom for å dekke spillbransjens årlige høymesse, E3. Han er ikke den eneste som har sagt det. Microsoft ga verden en sniktitt på den nye Xbox One allerede for noen uker siden, og ertet på seg spillentusiaster over hele kloden da de ikke snakket all verden om spill, men mer om hvordan den kan brukes

til å se TV. Og som om ikke det var nok, kunngjorde de at de ikke vil bli mulig å spille brukte spill på Xbox One, en neste episk provokasjon rettet mot deres egne kunder – spillerne.

På frierfotter

Da Xbox holdt sin pressekonferanse i Los Angeles, opplevde den som et langt frieri til den forulempede kunder. De sa ingenting om barnespill, og neten ingenting om det bevegelsesstyrte Kinect-systemet, som heller ikke har vært en favoritt blant kjernespielerne. Bare spillbransjens kanskje største stjerne, japanske Hideo Kojima kastet glans over åpningen, som kom de eksklusive spilltitlene som perler på en snor – sammen med en forsikring om at Xbox teamet vil gjøre alt for sine spillende kunder. Problemet var bare at Sony sa det samme – og fremsto som mer troverdig.

Jeg vet ikke hvor mange ganger i løpet av Sonys pressekonferanse det ble understreket den kommende Playstation 4

I år handler det